

Ministerium, ikke er en saa stor Forseelse, at det er nødvendigt for Danske at være med til at straffe saa haardt, som denne Overenskomst i Virkeligheden straffer. Der er ingen Grund for Danmark til at paa-lægge sig den Bod, der her er Tale om.

Under de Forhandlinger, der fandt Sted mellem Delegationerne i København og Kristiania, mødte to skarpe Standpunkter hinanden, det danske Standpunkt, som begyndte med at sige: I Kraft af Højhedsretten agter vi nu at forhandle med jer, og det norske, det ganske nye norske Standpunkt, som ogsaa havde Ønsket om Norges Højhedsret i Grønland som første Punkt. Man endte imidlertid med at lade Spørgsmaalet om Højhedsretten ligge indtil videre og i Stedet derfor tilvejebringe et Forslag, der uden Hensyn til de to Landes gensidige Fordringer og uden Hensyn til de hidtil bestaaende Forhold skabte en Ordning, der fremtidig skulde være gældende for Østgrønland, altsaa for hele Østkysten op til Nordostrundingen, Angmagssalik fraregnet. Forslaget til denne Overenskomst foreligger i dette Øjeblik til det høje Tings Afgørelse.

Hvad siger nu denne Ordning? Ordningen tillader Danmark at udfærdige de særlige Regler, som Hensynet til den indfødte Befolknings Livsvilkaar lige Nord for Lindenovsfjord maatte udkræve. Der sigtes hermed til de Eskimoer, der befinder sig Nord for Lindenovsfjord og op til omtrent den 62de Breddegrad. Ordningen tillader ogsaa Danmark at anlægge en Koloni ved Scoresbysund, og naar saadant sker, har vi Lov til at give de til Værn for Eskimoerne nødvendige Særbestemmelser; men Scoresbysund er i øvrigt ikke unddraget fra Overenskomsten. Man har fra dansk Side ønsket, at Scoresbysund skulde blive ligestillet med Angmagssalik derigennem, at Overenskomsten hverken omfattede Angmagssalik eller Scoresbysund, men man har fra norsk Side holdt paa, at Scoresbysund ogsaa skulde omfattes af Overenskomsten, og man spørger nu om, hvad Grunden kan have været til, at Norge stillede sig paa en saadan Maade, der jo alligevel gør Indtryk af at være noget uelskværdig, for saa vidt som der ikke ligger en dybere Grund dertil. Er der da Mulighed for, at der kan være en dybere Grund dertil? Ja. Den norske Udenrigsminister har i sin Proposition til Stortinget angaaende Scoresbysund sagt, at ved at Artikel 6, der handler om Scoresbysund, er affattet paa den Maade, den er, har Norge sikret sig, at der ikke bliver truffet

rent vilkaarlige Afgørelser med Hensyn til Grænser og Bestemmelser for Scoresbysund. Disse Bestemmelser drejer sig naturligvis om Værn for Eskimoerne, men ved den Maade, hvorpaa Bestemmelsen er affattet, og derved at Scoresbysund altsaa ikke i øvrigt er undraget fra Overenskomsten, er der givet den norske Stat en vis Ret til at gribe ind overfor de Bestemmelser, vi maatte træffe deroppe. Hvad dette kan føre til, er det ikke muligt for nogen at forudsige, thi der er vigtige Punkter, hvor man skulde tro, at en forskellig Fortolkning ikke var mulig, men her kan man paa Forhaand sige, at man er sikker paa, at en Fortolkning er mulig.

Det eneste, der angives som Grund til, at Scoresbysund ikke er unddraget fra Overenskomstens Bestemmelser, er den, at Kolonien ikke er anlagt endnu. Men det er en Grund, som man efter min Mening ikke kan give voksne Mennesker. Hvis det virkelig er Norges Mening at ville tillade, at Danmark i Scoresbysund opretter en Koloni af ganske samme Art som i Angmagssalik, er der ingen Grund for det til at modsætte sig et dansk Ønske om, at foruden Angmagssalik skal ogsaa en eventuel Koloni ved Scoresbysund være undtaget fra Overenskomsten, og dette giver da Anledning til at antage, at der er en dybere Mening deri. Der er ingen herhjemme, som paa nogen Maade tror, at der fra Norges Side vil blive vist Illoyalitet overfor denne Overenskomst. Jeg tror, man kan sige, at Norge paa alle Punkter har været fuldstændig loyalt og aabent overfor Danmark, en Aabenhed, der jo ogsaa har medført, at vi efterhaanden er kommet under Vejr med Ting, vi ikke tidligere kendte, men som Norge ikke ønskede at skjule.

Naar det nu ifølge Overenskomsten og med Protokoltilførselen er Danmark tilladt paa to Steder at give Bestemmelser til Værn for Eskimoerne, opstaar det Spørgsmaal: Er saa Danmarks Ret til at give Bestemmelser dermed begrænset til disse to Steder, eller kan Danmark udstede Bestemmelser for hele Grønland i Kraft af sin Højhedsret, den, som Norge ikke vil anerkende? Det er et meget alvorligt Spørgsmaal. Ved Sagens første Behandling udtalte jeg, at hvis der ikke skjulte sig en Snedighed i Artikel 7 i Overenskomsten, var den ganske overflødig, da den kun sagde noget selvfølgeligt. Men det har nu vist sig, at den dækker over — ja, den Gang kaldte jeg det en Snedighed, det vil jeg ikke kalde det mere,